

Metodika zpracování absolventské práce

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Nymburk Soudní 20

2022

Aktualizace k 1. 9. 2025

Obsah

1	Úvod	3
2	Plagiátorství.....	3
3	Mlčenlivost a ochrana osobních údajů.	3
4	Absolventská práce	4
4.1	Časový harmonogram	4
4.2	Zadání absolventské práce	5
4.3	Struktura absolventské práce.....	5
4.4	Formální úprava absolventské práce	10
5	Obhajoba absolventské práce	12
6	Přílohy.....	13

1 Úvod

Text Metodika zpracování absolventské práce je návodem pro zpracování absolventských prací. Má za cíl sjednocení postupů při zpracování ze strany studentů, ale slouží také jako východisko pro hodnocení prací vedoucími a oponenty.

Zpracováním absolventské práce je ověřována:

- souhrnná orientace ve studovaném oboru
- hlubší zájem o dílčí odborné téma
- náležitý stupeň osvojení odborné terminologie a odborného jazyka
- dovednost samostatně se orientovat ve zdrojích odborných informací, analyzovat je, korektně s nimi pracovat a zaujímat k nim stanovisko
- dovednost shrnout a zobecnit dílčí závěry své i citovaných autorů a formulovat
- doporučení pro společenskou praxi

Zpracování absolventské práce vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

2 Plagiátorství

Plagiátorství je každý případ, kdy se osoba vědomě, ať už přímo či nepřímo, za jakýmkoliv účelem, uchýlí k publikované či nepublikované práci někoho jiného s cílem prohlašovat ji za svoji vlastní. Základní podmínkou, jak se vyhnout obvinění z plagiátorství, je uvést zdroj informací prostřednictvím tzv. přímé nebo nepřímé citace. V České republice je chráněno duševní vlastnictví zákonem č. 120/2000 Sb., autorský zákon.

Za plagiát je považována shoda absolventské práce s texty jiných autorů větší než 30 %. Vyšší shodu může v odůvodnitelných případech (př. citace zákonů) vedoucí práce uznat max. do výše 50 %. V případě porušení těchto pravidel nebude práce doporučena k obhajobě.

3 Mlčenlivost a ochrana osobních údajů.

Častými materiály používanými pro zpracování absolventské práce jsou různé formy osobní dokumentace, výpisy ze zdravotních záznamů, kazuistiky popisující konkrétní osoby nebo jiné

materiály s obsahem citlivých údajů. Ochrana osobních údajů je v České republice regulována zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a dalšími právními předpisy.

Při uveřejňování citlivých informací je třeba maximálně je anonymizovat, aby byla dodržena podmínka mlčenlivosti podle platné právní úpravy. Pokud se jedná o údaje získané prostřednictvím dalších osob nebo zařízení, je třeba si vyžádat jejich písemný souhlas ke zpracování a uveřejnění v práci.

4 Absolventská práce

4.1 Časový harmonogram

Volba tématu vychází ze zájmu a individuálních zkušeností studenta.

Výběr tématu absolventské práce lze provést na základě:

- a) vlastního návrhu studenta
- b) aktuální potřeby praxe, např. klinického pracoviště, školy, pacienta apod.
- c) nabídky témat školy

Závazné přihlášení tématu na předepsaném formuláři Zadání absolventské práce (viz webové stránky školy sekce Absolutorium – popis) odevzdá student 2. ročníku do 30. 6. aktuálního školního roku. Zvolené téma je schváleno nejpozději do 30. 9. v následujícím školním roce (3. ročník).

Při zpracování tématu student průběžně konzultuje s vedoucím práce. Příprava na konzultace je součástí hodnocení vedoucího práce. Minimální počet jsou čtyři konzultace.

Absolventskou práci odevzdává student denního studia zástupci ředitele VOŠ poslední pracovní den v dubnu příslušného školního roku. Student kombinovaného studia odevzdá absolventskou práci zástupci ředitele VOŠ poslední pracovní den v listopadu příslušného školního roku. Absolventská práce se odevzdává ve formátu PDF. Student si zhotoví jeden výtisk v pevné vazbě. Tento výtisk využije při obhajobě absolventské práce a při závěrečné zkoušce z cizího jazyka. Výtisk studentovi po obhajobě zůstává.

Na titulních deskách bude uvedeno – název školy, absolventská práce, téma absolventské práce, autor, aktuální rok, Nymburk. Barva titulních desek není stanovena.

Autor práce ručí za to, že tištěný exemplář je obsahově shodný s exemplářem digitálním.

Organizace konání absolutoria je zveřejněna na webových stránkách školy v sekci „Organizace absolutoria“.

4.2 Zadání absolventské práce

Cílem je stručná celková charakteristika práce v českém jazyce nebo slovenském jazyce. V první části zadání student popíše koncepci zpracování teoretické části absolventské práce. Uvede hlavní cíl práce, základní zaměření obsahu, příp. popis technologických postupů, použitých metod atd. Cíl je formulován slovesem v infinitivu (př. stanovit, popsat...). Cíl, který je uveden v zadání se může po konzultaci s vedoucím absolventské práce upravit. Charakteristika praktické části práce vychází z typu práce. Obsahuje popis a využití metod, které autor použije při vlastním zpracování tématu.

Součástí zadání je i uvedení základních zdrojů. Je doporučeno uvádět zdroje literární, odborné a aktuální (cca do 10 let od vydání). Tyto zdroje jsou citovány dle normy ČSN ISO 690 (010197) novelizována 1.12.2022.

Celkový počet zdrojů je tři až pět. Uvedené zdroje budou použity v absolventské práci. Zdroje jsou řazeny dle abecedy. Formální úprava zadání vychází z Metodiky zpracování absolventské práce.

4.3 Struktura absolventské práce

Celkový rozsah textu absolventské práce činí minimálně 30 stran textu, maximálně 50 stran textu (54 000 - 90 000 znaků včetně mezer). Rozsah absolventské práce se počítá od teoretické části po závěr, který je poslední číslovanou stranou. Do celkového rozsahu se nezapočítává úvod a závěr.

Absolventská práce musí vycházet minimálně z 15 titulů odborné literatury včetně relevantních zdrojů (např. články z odborných periodik, zákony, normy, elektronické monografie atd.). Odborné tituly odpovídají aktuální úrovni vědeckého poznání (cca do 10 let od vydání).

Absolventská práce má strukturu odborné práce. V jejím přehledném členění je zřejmé, jak autor přistoupil k řešení zvoleného tématu, jaká byla jeho teoretická a metodologická východiska, jak hodnotí stav problematiky v praxi a její dosavadní zpracování v teorii, co je cílem práce, vytyčení problému, stanovení průzkumné otázky, základní pojmy, se kterými je v práci operováno, jaké metody autor volí pro dosažení cíle práce, jakým způsobem umí zhodnotit a interpretovat výsledky práce, doporučení pro praxi. Cíl je zřetelný a shodný v teoretické i praktické části absolventské práce. Jsou doporučené tři dílčí cíle.

Typy absolventských prací:

1. Kasuistika – rozbor a popis odborně zajímavého případu.
2. Teoreticko – praktická práce – vytvoření standardu, dokumentace, specifikace technologického postupu atd.
3. Průzkumná práce – přehled o dosavadním stavu poznání, sběr dat, jejich vyhodnocení atd. Je možné stanovit průzkumné otázky, které vycházejí z hlavního cíle, z dílčích cílů.

Základní řazení je pro všechny typy absolventských prací shodné.

1. Desky – název školy, absolventská práce, téma absolventské práce, autor, školní rok, Nymburk
2. Titulní list (formát PDF.), název školy, absolventská práce, téma absolventské práce, autor, studijní obor, vedoucí práce, Nymburk, aktuální rok (viz Příloha č.1)
3. Zadání absolventské práce
4. Prohlášení autora, souhlas se zveřejněním práce

Prohlášení musí být studentem/studentkou podepsáno. Elektronická verze absolventské práce obsahuje oskenované podepsané prohlášení. Text prohlášení je uveden v Příloze č. 1.

Poděkování – není povinné

Anotace (Abstrakt) v českém nebo slovenském jazyce (velikost písma 16, tučně, styl Nadpis1 bez číslování)

Klíčová slova – seřazení dle abecedy

Anotace (Abstract) - v anglickém jazyce

Klíčová slova

Klíčová slova jsou povinnou součástí anotace. Jednoznačně vymezují základní obsah práce. Jedná se o základní pojmy, které souvisí s tématem absolventské práce. Doporučený počet klíčových slov je tři až pět.

Anotace je stručný text v rozsahu cca 10 řádků seznamující s cíli, metodou, výsledky a závěry práce. Celkový rozsah anotace nesmí překročit 1 stranu.

Obsah

Je zde odkaz na čísla stran jednotlivých kapitol, podkapitol.

Seznam zkratek

Zkratky se řadí dle abecedy. Jedná se o seznam všech zkratek použitých v absolventské práci. Seznam zkratek se vkládá za Obsah. Používání zkratek je nevhodné v názvu kapitol a podkapitol. V textu za prvním použitím zkratky se do závorky uvede celý nezkrácený název.

Slovník cizích slov

Slovník cizích slov se řadí dle abecedy. Vysvětlení, definice vychází z odborné literatury, která je citována v textu. Slovník cizích slov se vkládá za Seznam zkratek.

Formáty textu, odstavců

Úvod je první číslovanou stranou. Nezapočítává se do rozsahu absolventské práce. Číslo je dáno počtem předchozích stran. Je doporučeno tzv. desetinné třídění. Při použití tohoto typu třídění je obvyklé, že se používá maximálně do čtvrtého stupně, tedy např.:

Úvod (velikost písma 16, tučně, styl Nadpis1 bez číslování)

Teoretická část (nečísluje se, velikost písma 16, tučně, styl Nadpis1 bez číslování)

1 Xxx (text názvu kapitoly, velikost písma 16, tučně, styl Nadpis 1)

1.1 Xxxx (text názvu první podkapitoly, velikost písma 14, tučně, styl Nadpis 2)

1.1.1 Xxxx (text názvu oddílů, velikost písma 12, tučně, styl nadpis 3)

1.1.1.1 Xxxx (text názvu pododdílů, velikost písma 12, tučně, styl Nadpis 4)

Xx xxx (vlastní text maturitní práce, velikost písma 12, řádkování 1,5 styl normální)

Praktická část (nečísluje se, velikost písma 16, tučně, styl Nadpis1 bez číslování)

Pozn. čísla jednotlivých kapitol, příp. podkapitol praktické části navazují na teoretickou část

Jednotlivé kapitoly jsou číslovány a jsou značeny arabskými číslicemi. Za číslicí, která je poslední v pořadí, není tečka (1.1.1 Nadpis).

Obsah, úvod, závěr, anotace, seznam zdrojů a přílohy jsou nečíslované kapitoly

Používání zkratk je nevhodné v názvu kapitol a podkapitol. V textu za první použití zkratky se do závorky uvede celý nezkrácený název.

Úvod – (Nadpis 1 bez číslování)

Cílem úvodu je zdůvodnění a motivace k výběru tématu. Je zde uveden cíl práce. Student může zvolit více cílů. Potom jeden z nich označí jako hlavní cíl, ostatní jako cíle dílčí. Cíl je formulován slovesem v infinitivu (př. stanovit, popsat...). Stručně je popsán, příp. zhodnocen současný stav dané problematiky. Hypotézy není povinné stanovit. Pokud je hypotéza vyslovena, je nutné ji doplnit příslušnou výzkumnou metodou a nástrojem zvoleným pro její ověření. Není chybou, pokud se později hypotéza nepotvrdí, pokud je to zdůvodněno. Student uvede přínos práce.

Úvod se píše v přítomném čase. V úvodu se necituje. Jedná se o text autora absolventské práce. Rozsah úvodu je maximálně jedna strana textu.

Teoretická část (Nadpis 1 bez číslování)

Teoretická část vychází z informačních zdrojů. Ukazuje úroveň poznání, kterou uvádí odborná literatura. Je nutné vycházet z aktuálních informací. Je doporučeno využívat zdroje maximálně deset let staré. V případě, že v řešení zkoumaného tématu nedošlo k významnému rozvoji v posledním desetiletí, je možné použít i zdroje starší. Pokud student porovnává historické aspekty a současný stav, je pochopitelné využití informací, které to dokumentují. Uvedenou literaturu student konzultuje s vedoucím práce. Teoretická část je členěná do kapitol (Nadpis 1), příp. podkapitol (Nadpis 2). Teoretická část je v souladu s praktickou částí absolventské práce. Je zde návaznost v použití informací i v odborné terminologii. Poměr mezi teoretickou a praktickou částí je 50:50.

Kapitola příp. podkapitola je v rozsahu min.900 znaků (včetně mezer). Obsah kapitoly příp. podkapitoly vychází min. ze dvou zdrojů. Tabulky, obrázky se umísťují do příloh absolventské práce s uvedením odkazu v textu. Pokud bezprostředně souvisí s teoretickým vymezením pojmů, je možné prezentovat v textu.

Praktická část- (Nadpis 1 bez číslování)

Praktická část vychází z typu práce, tj. kazuistika, teoreticko – praktická práce, průzkumná práce. Součástí kapitoly je i obecný popis metody, postupu při zpracování této části, cíle absolventské práce. Je členěna do kapitol (Nadpis 2) a příp. podkapitol (Nadpis 3).

U průzkumné práce je stanovený minimální počet 60 respondentů.

Diskuse

V diskuzi uvádí student výsledky absolventské práce. Interpretuje zjištěné informace. Porovnává je s výsledky jiných autorů. Uvádí potvrzení či vyvrácení příp. hypotéz. Komentuje naplnění hlavního cíle i dílčích cílů. Interpretuje výsledky. Zdůvodňuje závěry, které vyplývají z praktické části. Objasňuje, zda výsledky mají obecnou platnost, či zda platí jen ve specifických případech. Odpovídá na položené průzkumné otázky. Navrhuje, v jakém směru by práce mohla pokračovat. Doporučuje konkrétní využití výsledků práce.

Závěr

Závěr je poslední číslovanou stranou. Rekapituluje stručně celkový obsah práce, naplnění (nenaplnění) cíle. Závěr se nezapočítává do celkového rozsahu absolventské práce. Rozsah je max. jedna strana.

Seznam zdrojů

Seznam zdrojů obsahuje uvedení všech pramenů, ze kterých student v absolventské práci čerpal. Zpracování použitých zdrojů se v případě doporučeného Harvardského stylu řadí abecedně a jednotlivé zdroje nejsou číslovány. Citace v seznamu literatury musejí být řazeny abecedně podle příjmení autora. Pokud má autor více citací, řadí se nejprve chronologicky ty publikace, které napsal sám, poté ty, kde jsou dva autoři. Seznam obsahuje i zdroje, použité v přílohách absolventské práce. Rozdělují se na zdroje bibliografické a elektronické. Citace vycházejí z ČSN ISO 690 (010197) novelizována 1.12.2022.

Seznam tabulek

Tabulky tvoří číslo tabulky, název. Název začíná velkým písmenem a nepíše se za ním tečka. Název tabulky je umístěn nad tabulkou. Tabulky se číslovají průběžně. Pokud je tabulka přejata, musí být uveden odkaz na zdroj. Soupis tabulek se uvádí v příloze. Písmo tabulky je 10 dpi.

Seznam grafů

Patří sem všechny grafy. Jsou chronologicky číslovány a označují se názvem. Název se uvádí pod obrázkem. Název začíná velkým písmenem a nepíše se za ním tečka. Písmo grafů je 10 dpi.

Seznam příloh

Přílohy se řadí podle pořadí odkazu v textu a každá příloha musí začínat na nové stránce. Jednotlivé přílohy jsou očíslovány a označeny názvem, příp. zdrojem uvedeným v Seznamu zdrojů. Součástí příloh jsou schémata, kresby, fotografie, nevyplněný dotazník, informovaný souhlas aj. Pokud jsou obrázky přejaté, musí být uveden odkaz na zdroj dle citační normy

4.4 Formální úprava absolventské práce

Formální úprava vychází z ČSN ISO 690 (010197) novelizována 1.12.2022.

Forma psaní:

1. V první osobě jednotného čísla (stanovil/a jsem, doporučuji...)
2. V první osobě množného čísla (stanovili jsme, doporučujeme...)
3. V neurčité formě (bylo stanoveno, doporučuje se...)

Pro celou práci je nutné zachovat jednotnou formu psaní. Absolventská práce by měla být bez gramatických a stylistických chyb. Jazyková stránka respektuje pravidla českého pravopisu nebo slovenského pravopisu. Důležitá je grafická úprava textu, kvalita tisku a reprodukce barev.

Absolventská práce je psána po jedné straně na bílý papír formátu A4. Obvyklý typ je písmo Calibri, Times New Roman. Řádkování je 1,5. Text je zarovnán do bloku. Nastavení okrajů (vzhled stránky) je nahoře 2,5 cm, dole 2,5 cm, vpravo 2,5 cm, vlevo 3,5 cm. V každém odstavci je odsazen první řádek o 0,5 cm. Před názvem kapitoly i podkapitoly (nadpis) musí být mezera (např. pro Word 12b.). Pod názvem kapitoly i podkapitoly musí být mezera (např. pro Word 6.b.). Mezi odstavci není řádková mezera.

U textu je definována velikost písma: normální text 12, nadpisy 16, podnadpisy 14, popis

tabulek, obrázků 10 příp. poznámky pod čarou 10. V textu celé práce je nutné zachovat stejnou grafickou úpravu, tedy stejný styl písma pro text, nadpisy, podnadpisy. Jedna strana textu (normostrana) je 1800 znaků včetně mezer. Číslo stránky je uvedeno v zápatí (dole ve středu stránky). Čísluje se arabskými číslicemi. Pro zvýraznění slova či sousloví v textu a při přímé citaci se využívá kurzíva. V textu se nepodtrhává.

Práce s textem:

Interpunkce

- čárka, středník, tečka, dvojtečka, otazník, vykřičník (přisazují se k předchozímu textu těsně bez mezer a za nimi následuje mezera)
- uvozovky (přisazují se těsně k uvozovanému textu)
- závorky (přisazují se těsně k uzavřenému textu)
- pomlčka (odděluje se z obou stran mezerou) např. epidemiologie – epidemiologická studie
- spojovník (přisazuje se z obou stran těsně) např. česko-anglický slovník
- lomítko (přisazuje se z obou stran těsně)
- matematická znaménka: minus – (ve stejné výši jako + není to pomlčka), krát × (levý Alt + 0215)

Datum

- 15. 1. 2020
- 15. ledna 2020
- 20. leden 2020
- v letech 2005-08
- školní rok 2020/21

Čísla

- 25 376,918
- 5krát nebo pětkrát
- 9°C
- 20 cm
- 20–30 let

- 20 % (s mezerou) = dvacet procent
- 15% (bez mezery) = patnáctiprocentní

Slova na konci řádků se nedělí, na konci řádku nesmí zůstat jednohlásková předložka, pomlčka, zkratka dvou nebo více slov. Nerozdělují se akademické tituly, zkrácené jméno a příjmení, číslice a název počítaného předmětu, značka a jednotka.

Absolventská práce se člení na kapitoly, podkapitoly. Kapitoly začínají vždy na nové stránce.

Informační zdroje

Absolventská práce je postavena na užívání informačních zdrojů. Student nesmí používat informace z diskusních serverů, reklamních webových stránek, wikipedie. Při psaní odborného textu uvádí odkazy na zdroje, z nichž čerpá.

Odkaz na zdroje je možný dvěma způsoby. Přímá citace znamená, že text je prezentován doslovně. V textu je opatřena uvozovkami. Je odlišena kurzívou. Forma nepřímé citace znamená parafrázování. Text je prezentován vlastními slovy. Vždy je nutné dodržet citační normu. Je doporučeno využívat portál citace.com - generátor citací.

Pokud student využívá nástrojů umělé inteligence (AI), musí tento zdroj citovat. Návod pro uvedené citace vychází z normy ČSN ISO 690 (010197) novelizována 1.12.2022 (Citace.com)

5 Obhajoba absolventské práce

Cílem obhajoby je prověřit studentovu schopnost prezentovat výsledky své práce. Obhajoba prověřuje studentovy znalosti a stupeň porozumění problematice, o které AP pojednává. Nejedná se o vysvětlování či popis daného problému. Základem je prezentace údajů zjištěných a uvedených v praktické části. Obhajoba se skládá z úvodního slova studenta, zhodnocení posudků vedoucího a oponenta, vyjádření se k připomínkám , otázkám členů komise. Obsah obhajoby musí vycházet z odevzdané absolventské práce.

6 Přílohy

Příloha č. 1- informovaný souhlas

INFORMOVANÝ SOUHLAS- vzor

Já níže podepsaný/á jsem obdržel/a jsem informace o absolventské práci studentky/ta.....ročníku.....
obor.....Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Nymburk.

Dávám své svolení jmenované/mu studentce/studentovi, aby informace (fotografický materiál...), které jsem jí/mu poskytl/a, použil/a za účelem sepsání absolventské.

JMÉNO:

INSTITUCE:

PODPIS:

DATUM:

Příloha č. 2 - ukázka citací (Harvardský styl)

a) nepřímá citace

Horní čelist (maxila) tvoří společně s chrupem oporu pro další útvary obličejové části lebky. Vytváří spodinu očníce, z nemalé části také kostru horních cest dýchacích. Obsahuje čelistní dutinu, která vytváří rezonanční zařízení a pomáhá vyrovnávat tlaky při zánětech horních cest dýchacích (Rokyta, 2016).

b) nepřímá citace

Podle výzkumu Zavadila a kol. (2023) digitální technologie zlepšují přesnost protetických prací a výrazně snižují nutnost opakovaných návštěv. Dlouhodobě to vede k vyšší spokojenosti pacientů a efektivnějšímu plánování léčby.

c) přímá citace

Dle Nováka (2022, str. 22) je „*pravidelné používání mezizubního kartáčku klíčové pro prevenci parodontitidy.*“

d) přímá citace

„*Světová zdravotnická organizace definuje orální zdraví jako stav bez chronické bolesti úst, rakoviny úst a hrdla, prenatálních defektů jako je rozštěp rtu a patra, onemocnění dásní, zubního kazu a ztráty zubů a dalších nemocí a poruch, které mají vliv na dutinu ústní*“ (WHO, 2018, str. 2).“

Příloha č. 3 Vzorová osnova

OBSAH

ÚVOD.....

TEORETICKÁ ČÁST.....

1 Název první kapitoly.....

1.1 Název první podkapitoly.....

1.2 Název druhé podkapitoly.....

1.3 Název čtvrté podkapitoly.....

1.3.1 Název textu oddílů.....

2 Název druhé kapitoly.....

2.1 Název první podkapitoly.....

3 Název třetí kapitoly.....

4 Název čtvrté kapitoly.....

4.1 Název první podkapitoly.....

PRAKTICKÁ ČÁST.....

5 Metodika práce.....

5.1 Název první podkapitoly.....

5.2 Název první podkapitoly.....

6 Název šesté kapitoly.....

6.1 Název první podkapitoly.....

6.2 Název druhé podkapitoly.....

7 Diskuse

Závěr

Seznam zdrojů

Seznam tabulek

Seznam grafů

Seznam příloh

Přílohy

